

Valtonyc: «Van repetir 17 vegades que jo cantava en català i 12 que formava part de grups d'esquerres»

El jove de Sa Pobla, condemnat a 3 anys i 6 mesos de presó per calúmnies, continua fent camí

Valtonyc | Isabel Alomar

El jove de Sa Pobla Josep Miquel Arenas 'Valtonyc' va debutar als 14 anys en una dura situació personal. A mesura que agafava consciència política, el rap va guanyar pes en continguts socials. Ara, condemnat a 3 anys i 6 mesos de presó per calúmnies, continua la trajectòria sense atenuar el to ni abaixar el cap.

Com va néixer el projecte musical del raper Valtonyc?

Quan tenia 13 anys ja m'agradava el rap i la música negra. Va sorgir el *reaggeton*, no el que hi ha ara, sinó més pur. També escoltava jazz, blues, seguia **Minnie Riperton**... i vaig començar a escriure algunes rimes. Als 15 anys vaig coincidir a l'institut amb **Swing**, que feia rap, i em vaig presentar. De seguida vam connectar, em va posar en contacte amb altres rapers i vaig penjar alguns temes al MySpace.

I les teves primeres actuacions?

El 2010, Joves de Mallorca per la Llengua em va proposar de fer una batalla contra el glosador **Mateu Xurí** en un acte al Coll d'en Rebassa (Palma). Quan ens vam trobar em va dir: "Per què no proves de fer la batalla en mallorquí?". Li vaig dir no havia rapejat mai en mallorquí, sempre ho

feia en castellà, i ell va insistir "Si ets mallorquí per què no ho intentes?". Li vaig contestar que en castellà trobaria més portes obertes, però em va respondre: "Això és mentida", i em va convèncer. Vaig fer la batalla en mallorquí i va ser un desastre, però després vaig seguir provant i em van sortir lletres en català que van tenir una repercussió que no havia tingut mai. Més tard em van proposar de gravar un CD i va sortir *Rap rural* (Mésdemil, 2011), compartit amb **Swing**.

Has parlat d'algunes influències, quines altres destacades?

Violadores del Verso, Los Chicos del Maíz, Pablo Hasél, Miles Davis, Tote King... En **Mateu Xurí**, que em va ensenyar a escriure, **Biel Majoral**, el poeta Blai Bonet...

Els rapers mallorquins sou els glosadors del present?

Què va! Hi ha rapers molt bons, però mai ho arribaran a ser tant com els glosadors. Tenim el *flow* que ens permet allargar síl·labes i que fa que gairebé qualsevol pugui fer rap. En canvi, la glosa, vuit síl·labes i encaixar tot el que vols dir, és molt més difícil.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=H9QXVS-gb2o>

I malgrat tot, et sents germà dels glosadors.

Tenia 15 anys i ja hi anava al darrere.

D'on surten les teves rimes?

Al principi, als 14 anys, sorgien de vivències personals. Els meus pares eren a la presó, la vida no era fàcil i el rap va ser una via d'escapament per sobreviure. Cap als 16 anys vaig adquirir consciència política perquè, al cap i a la fi, si no dones suport a una classe social t'acabes rendint. Tot el que fas i dius és política. Si fas apologia del consumisme o de les drogues estàs fent política, perquè estàs beneficiant una classe que no és la teva. Vaig tenir la sort de conèixer gent que estava en política i vaig assumir la meua ideologia, llegint llibres de Galeano, per després transmetre aquestes idees a través de la música.

Et consideres un agent polític?

No, però sí que entenc la música com un instrument social i de transformació per crear consciència. La música té poder per difondre les meves idees cada vegada amb més càrrega política.

Et plantejes viure de la música?

No, de cap manera! Ara mateix ja podria viure'n, però entenc que com a aposta a llarg termini és més mal de fer. D'aquí a uns anys no sé què pot passar, per això no he deixat mai de treballar.

EL CAS VALTONYC

El teu cas s'ha fet tristament popular després que l'Audiència Nacional t'ha condemnat a tres anys i mig de presó per un delictes de calúmnies a la Corona i enaltiment del terrorisme. Recapitem?

Quan hi va haver el judici dels vuit maulets acusats d'haver atacat la seu del col·lectiu anticatalà Círculo Balear vaig fer-ne una cançó crítica de suport que denunciava els insults contra els docents... Llavors, el president del Círculo, Jorge Campos, em va denunciar i l'aparell repressiu de l'Estat, que sempre afavoreix la dreta, em va detenir. En canvi, a ell mai l'han detingut, tot i que ha fet apologia de molts fets delictius.

El cert és que l'Administració de Justícia semblar anar contra tu...

El jutge de Palma es va inhibir davant la denúncia, perquè la policia m'acusava d'amenaques, injúries a la Corona i enaltiment del terrorisme i per tant no tenia competències. La Fiscalia demanava 4 anys de presó i la condemna ha estat finalment de 3 anys i 6 mesos, tot i que estam pendent de la resolució del Tribunal Suprem.

S'han vist imatges teves, assegut davant l'Audiència Nacional espanyola. Què se sent en aquesta situació?

Queda clar que es tracta d'un tribunal on es jutgen idees polítiques. Van repetir fins a disset

vegades que jo cantava en català, devers dotze vegades que formava part de grups d'esquerres com Endavant o Arran, com si no fossin legals. Semblava que la meua proximitat amb aquests col·lectius i el fet de cantar en català eren agreujants. Va ser un judici clarament polític.

A la sentència s'hi reproduïxen algunes de les lletres de les teves cançons...

És que l'Audiència Nacional és un tribunal d'excepció, hereu del Tribunal d'Ordre Públic franquista, en el qual no es jutgen fets concrets, sinó idees.

Hi ha una impressionant campanya de solidaritat -assemblees, concerts, actes, diades- mentre estàs pendent de la sentència...

Ara toca esperar que surti la sentència definitiva del Suprem i després anirem al Tribunal Constitucional. I com que pens que totes dues seran condemnatòries, al final haurem de demanar que es pronunciï el Tribunal Europeu.

I mentre esperes pots entrar a presó?

Sí, de fet Jorge Campos va demanar que em tanquessin preventivament, ja que jo representava una amenaça i un perill per a la seva integritat.

Però si heu estat a la mateixa sala, al poble on vius ara, i no ha passar res...

Sí, va venir a fer una conferència a Sineu i només varem anar a escoltar-lo dos amics meus i jo... i un periodista que va fer la foto!

Alguna cosa més per declarar?

No, no, com menys digui, millor... [Riu]